

ügyi évtől 2.5 shillingel nő fontonként. Azaz 7.5 lesz, ami 37.5%-nak felel meg. Ez annál feltűnőbb, mert az elmúlt háborúban csak 1918 második felében emelték az adókulcsot 6 shillingre fontonként. Az emelés ennél magasabb nivót sohasem ért el. A magyarázatot ott kell keresnünk, hogy míg az elmúlt háború Angliának 8.8 milliárdjába került, vagyis naponként 6 millióba, addig a jelenlegi háború hozzávetőleg naponta máris 20-30 millió fontba kerül. Ennek oka a hadianyagok jelentékeny drágulása és azok a megnövelt méretek, amelyekhez képest, az elmúlt háború gyermekjátéknak tetszik.

Adópolitikai intézkedéseken felül tartalékokat is képzett Anglia, hogy külföldi vásárlásainál az anyagi eszközök rendelkezésére álljanak. Az angol jegybank aranykészlete, a valuta kiegészítő alap aranykészletével együtt 680 millió fontot ér el. A külföldön realizálható, értékpapirokban nyugvó követelése 1.2 milliárd fontig emelkedhetik.

Franciaország a háború kitörésekor 70 milliárd frank hitelt kapott jegybankjától. Ezenfelül még 25 milliárd frankot engedélyez a francia jegybank. A francia jegybank készlete 100 milliárd arany frank. Ehhez járul a valuta kiegyenlítő alap 20 milliárd frank aranykészlete. Franciaország csak végső szükségben nyúl aranyfedezetéhez. Ezzel szemben új adó intézkedéseket léptetett érvénybe. A tisztviselői illetmények után 2 % különadó fizetendő. Ez a kulcs 1940 január 1-től 4 %-ra emelkedik. Ezenfelül a 18-49 éves iparosok, kereskedők és értelmi foglalkozásuak, ha katonai szolgálatot nem teljesítenek, 1939 október 1-től jövedelmük 15 %-át tartoznak különadóként leróni. Létesítettek egy ugynevezett nemzeti összetartási alapot, amely a katonai nyugdíjakat, a bevonultak családi pótlékait és az egyéb támogatásokat fogja kifizetni. Egyidejűleg egységesítették az ellenőrzést a tőke és devizaforgalomban s megtil-

tották a deviza és a tőke kiviteit, vagyis a tőke mozgalmakat állami ellenőrzés alá helyezték.

Németország intézkedései is nagyon figyelemreméltóak. Eltekintünk a nyilvánosan kihirdetett előzetes hadibefektetéstől, amit úgy az angolok, mint a franciák jólevegő utánoztak. A világháború alatt Németországban az volt a jelszó, hogy a „pénz az ország határain belül marad“, tehát az infláció nem veszélyezteti a pénz nemzetközi megítélését. Ez az elgondolás vonult végig a német pénzügyi hadvezetés történetén az 1914-18 háborúban. Helytelennek bizonyult. Fokozott infláció keletkezett, amely az árak alakulását módfelett befolyásolta. Németország most más uton-módon igyekszik pénzügyi politikáját alakítani. Elsősorban szintén az adópolitikához folyamodik. Reinhardt pénzügyi államtitkár közlése szerint az 1940 márciusában végződő év 24 milliárd bevételt fog eredményezni a megelőző évvvel szemben, amely csak 17.7 milliárd bevételt hozott. Másrészt az ország nem rendelkezvén a megfelelő arannyal és külföldi követeléssel, áru kivitel révén igyekszik azokból a cikkek közül minél nagyobb behozatalt eszközözni, amelyek a háború viseléséhez elengedhetetlenek. A volt lengyel és cseh iparterületek csaknem kiviteli célt szolgálnak. Még eddig fel sem vetett kérdés, hogy miként fogják a hozzá szükséges nyersanyagokat beszerezni. A német pénzügyi mozdulatokban igen sok kényes kérdés marad mesterséges homályban.

(Pap Gábor)

A LÉGIHADERŐ A TENGERI HADMŰVELETEKBEN.

A légihaderőnek a tengeri hadműveletekben való felhasználása — legalábbis november harmadik hetéig — korántsem járt olyan sikerrel, mint ahogyan ezt a légihaderőnek a lengyel „villámháború“-ban látott megsemmisítő akciói alapján némelyek elképzelték. A német bombavetők bizonyos részleteredményei az an-

gol tengeri flotta 1-2 egységével szemben, semmit sem változtatnak ezen a megállapításon. A helyzet ugyanis az, hogy jelentős légierőknek, tehát 15-30, esetleg ennél is több bombavetőnek egy cirkáló elleni, zuhanásos repüléssel végrehajtott váratlan támadása (különösen ha a megtámadott hadihajó kikötőben, tehát mozdulatlan állapotban van) súlyos sérüléseket ejthet a hajótesten, amelyek hosszú hónapokra „pihenőre“ kényszeríthetik a hajót, sőt, ha az egész, említett erejű légi flotta bombakészletének nagyrésze teli-talál — el is sülyeszthetik azt, a legtöbbször azonban a hadihajó páncélzata, különösen a fontosabb részekben, olyan ellenállóknak bizonyulhat a bombázással szemben, amely igen jelentős mértékben lecsökkentheti a találatok romboló erejét.

A nyílt tengeren haladó, tehát mozgásban és teljes készülségben lévő hadihajó elleni telitalálat viszont meglehetősen nehéz feladat, még több repülőgépnél egy hadihajó elleni támadása alkalmával is. Eltekintve attól, hogy az újabb típusú cirkálók óránkénti gyorsasága meghaladja a 60 km-t (a „Le Terrible“ francia torpedóromboló maximum sebessége óránként 84 km!) az u. n. cik-cak futás mellett szinte lehetetlen a légi bombázók eredményes munkája. A legutóbbi amerikai tengeri hadgyakorlatokon pl. pontosan megállapították, hogy míg az egyenes menettel haladó hadihajók elleni légi bombatalálat átlagosan 31 százalék, addig a légvédelmi cik-cak menetben haladó hadihajóknál 7 százaléknál is kevesebb. Igen megnehezítik ezenkívül a légi bombázás eredményességét a látási, tájékozódási viszonyok különleges tengeri nehézségei is, ezenkívül a hadihajók álcázási manőverei (füst-

felhők, mesterséges köd stb.)

A passzív védekezési módokon (és részben természeti adottságokon) kívül hatalmas mértékben megnövekedik az aktív, vagyis ellentámadásos légvédelem a tengeri haderő egységei számára, különösen akkor, ha csoportos harci alakulatokba fejlődnek. Így pl. egy 2 csatahajóból álló flotta nem kevesebb, mint 210 légelhárító ágyúval és kb. 150 légelhárító nehéz gépfegyverrel rendelkezik! Ezek teljes tüzereje — olyan gyorstüzelő gépiágyúkról lévén szó, amelyek másodpercenként átlagosan 7 lövést adnak le! — olyan hatású, amely a támadó légierők találati közelsége való jutását szinte teljesen lehetetlenné teszi! (Ugyanigy nem lehet komolyan szó egyes bombavetőknél a hadihajókra való rázuhanásáról sem, hogy t. i. ilyen esetben a repülőgép bombakészlete a hajótesten robbanjon, mivel az ilyen manőver már a hadihajók említett nagy sebessége és cik-cakos menete miatt is sikertelen, 300 ezt megkísérülő repülőgépből ha egynek sikerülne, a többi 299 menthetetlenül a tengerbe zuhanna.)

A nagy hajóegységek, flották stb. elleni harcnál sokkal eredményesebb a tengeri hadműveletekben a légi flotta a partvédelemben s hadikikötők, tengerparti légi- és flotta-bázisok körzetében, valamint tengeralattjárók felkutatására és megtámadására. (Hydroplánok.)

Nem lehetetlen azonban, hogy a „totális“ légitaktikának a nyugati hádszintér tengeri területein eddig még nem alkalmazott módjaival és eszközeivel olyan eredmények érhetőek el a légi flotta részéről a hadiflották ellen, amelyek legalább részben, rácsúfolnak az eddig felmerült meggondolásokra. (Keleti Sándor)